

Міністерство освіти і науки України
Ізмаїльський державний гуманітарний університет

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Декан факультету іноземних

МОВ

(назва факультету)

доц. Дзіковська Л.М.

(прізвище, ініціали)

(підпис)

« 31 » 08 20 17 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
вибіркової навчальної дисципліни

Стилістика російської мови

(назва навчальної дисципліни)

освітнього ступеня бакалавр

(назва освітнього рівня)

галузі знань 01 Освіта

(шифр і назва галузі знань)

спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (російська))

(код і назва спеціальності)

Шифр за навчальним планом ПВД 2.2.03

Робоча програма розроблена на підставі навчальної програми «Стилістика російської мови».

Розробники програми: к. пед. н., доц. Глушук С.В.

Затверджено на засіданні кафедри
загального мовознавства, слов'янських мов та світової літератури
(назва кафедри)

« 30 » серпня 2017 року, протокол № 1

Завідувач кафедри

(підпис)

проф. Шевчук Т.С.
(прізвище, ініціали)

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання В*
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <i>0203 Гуманітарні науки</i> (шифр і назва)	Нормативна (за вибором)	
	Напрям підготовки <i>6.020303 Філологія*</i> (шифр і назва)		
Модулів – 2	Спеціальність (професійне спрямування): _____	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		4-й	-
Індивідуальне науково-дослідне завдання: <i>комплексний стилістичний аналіз тексту</i>		Семестр	
Загальна кількість годин – 108		7-й	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Освітній ступінь: <i>бакалавр</i>	Лекції	
		20 год.	-
		Практичні, семінарські	
		16 год.	-
		Лабораторні	
		0 год.	-
		Самостійна робота	
72 год.	-		
		Індивідуальні завдання: 10 год.	
		Вид контролю: <i>екзамен</i>	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи – 41% до 59%, індивідуальна робота становить 10% від загальної кількості годин.

В* – не передбачено навчальним планом

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Курс стилістики російської мови передбачає аналіз мовних засобів з погляду їх виразності, доцільності вибору та організації в мовленнєвих творах того чи іншого функціонального стилю, а також самих функціональних стилів як типізованих різновидів мови, що використовуються в певних галузях діяльності людини.

Основним **завданням** курсу є ознайомлення студентів-філологів з теоретичними основами стилістики, включення їх у коло актуальних проблем сучасної науки, що потребує активної позиції майбутніх лінгвістів щодо впровадження стилістичних норм російської мови; вдосконалення навичок студентів у практичному використанні різних стилів мовлення, всього синонімічного багатства російської мови, її різноманітних виразних засобів; підготовка до роботи з формування стилістичних навичок школярів.

У результаті засвоєння навчальної дисципліни студенти повинні студенти повинні **знати**:

- обсяг, зміст, структуру стилістики як навчальної дисципліни, її зв'язок з іншими науками;
- поняттєво-термінологічний апарат сучасної стилістики;
- стилістичні засоби фонетики, лексики, фразеології, дериватології, морфології та синтаксису сучасної російської мови;
- функціональні стилі російської літературної мови та їх ознаки;

вміти:

- володіти основними стилістичними поняттями та категоріями;
- виконувати стилістичний аналіз;
- володіти стилістичними нормами;
- розпізнавати стилістичні помилки та їх різновиди.

2. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І.

ОСНОВНЫЕ ВОПРОСЫ ТЕОРИИ СТИЛИСТИКИ РУССКОГО ЯЗЫКА

ТЕМА 1. Введение. Стилистика как лингвистическая дисциплина

Предмет стилистики. Задачи и основные направления стилистики. Связь стилистики с другими филологическими дисциплинами: а) стилистика и общее языкознание; б) стилистика и теория перевода; стилистика и поэтика; в) стилистика и культура речи; г) стилистика и лингвистический анализ текста. Методы и приемы стилистических исследований. Основы стилистики в общеобразовательной школе.

ТЕМА 2. Основные понятия стилистики

Понятие и типы стилистической окраски. Понятие коннотации. Типы стилистической окраски. Понятие стилистической нормы. Понятие о стилистической ошибке. Отличие стилистических ошибок от грамматических, лексических и др. Виды стилистических ошибок. Стилистическая ошибка и

стилистическая неточность. Понятие о стилистической правке текста. Коммуникативная ситуация и параметры ее описания.

ТЕМА 3. Стилистическая окрашенность языковых средств

Фонетическая стилистика. Стили произношения. Стилистические ресурсы лексики. Выбор слова. Стилистические функции синонимов и антонимов. Стилистические функции многозначных слов и омонимов. Разряды лексических единиц в зависимости от их эмоционально-экспрессивной окраски. Стилистическое использование фразеологических средств русского языка. Стилистические средства словообразования.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ФУНКЦИОНАЛЬНЫЕ СТИЛИ РУССКОГО ЯЗЫКА

ТЕМА 4. Стилистическая система русского литературного языка

Понятие о функциональном стиле. Классификация и дифференциальные признаки функциональных стилей. Основные разновидности языка: а) общенациональный язык; б) литературный язык; в) язык художественной литературы.

ТЕМА 5. Научный стиль

Научный стиль как функциональная разновидность русского литературного языка. Основная функция научного стиля. Разновидности научного стиля и его жанры. Языковые особенности научного стиля: а) фонетические особенности; б) лексические особенности; в) словообразовательные особенности; г) морфологические особенности; д) синтаксические особенности.

ТЕМА 6. Официально-деловой стиль

Особенности официально-делового изложения. Основная функция официально-делового стиля. Основные разновидности и жанры официально-делового стиля. Языковые особенности официально-делового стиля. Лексико-фразеологические особенности. Морфологические особенности. Синтаксические особенности.

ТЕМА 7. Публицистический стиль

Основные функции публицистического стиля. Разновидности публицистического стиля и его жанры. Языковые особенности публицистического стиля. Лексико-фразеологические особенности. Морфологические особенности. Синтаксические особенности.

ТЕМА 8. Разговорный стиль

Основные черты разговорного стиля. Языковые особенности разговорного стиля. Фонетические особенности. Лексико-фразеологические особенности. Словообразовательные и морфологические особенности. Синтаксические особенности.

ТЕМА 9. Стиль художественной литературы

Характеристика стиля: сфера использования и функции, стилеобразующие черты, характеристика языковых средств. Специфика языка художественной литературы. Вопрос об отношении стиля художественной литературы к системе

функциональных стилей современного русского литературного языка.
Содержание понятия “стиль” в художественной литературе.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Основные вопросы теории стилистики												
Тема 1. Введение. Стилистика как лингвистическая дисциплина	10	2	2			6						
Тема 2. Основные понятия стилистики	10	2	2			6						
Тема 3. Стилистическая окрашенность языковых средств	10	2	2			6						
Тема 4. Изобразительно-выразительные средства языка	10	2				8						
Разом за змістовим модулем 1	40	8	6			26						
Змістовий модуль 2. Функциональные стили русского языка												
Тема 5. Стилистическая система русского литературного языка	10	2	2			6						
Тема 6. Научный стиль	10	2	2			6						
Тема 7. Официально-деловой стиль	10	2	2			6						
Тема 8. Публицистический стиль	10	2	2			6						
Тема 9. Разговорный стиль	10	2	2			6						
Тема 10. Стиль художественной литературы	8	2				6						
Модульная контрольная работа	10					10						
Разом за змістовим модулем 2	68	12	10			46						
Усього годин	108	20	16			72						
Модуль 2												

ІНДЗ	10		-	-	10	-			-	-	-	
Усього годин	118	20	16		10	72						

5. Теми семінарських занять – В*

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Стилистика как лингвистическая дисциплина	2
2	Основные понятия стилистики	2
3	Стилистическая окрашенность языковых средств	2
4	Стилистическая система русского литературного языка	2
5	Научный стиль	2
6	Официально-деловой стиль	2
7	Публицистический стиль	2
8	Разговорный стиль	2

7. Теми лабораторних занять – В*

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Введение. Стилистика как лингвистическая дисциплина	6
2	Основные понятия стилистики	6
3	Стилистическая окрашенность языковых средств	6
4	Изобразительно-выразительные средства языка	8
5	Стилистическая система русского литературного языка	6
6	Научный стиль	6
7	Официально-деловой стиль	6
8	Публицистический стиль	6

9	Разговорный стиль	6
10	Стиль художественной литературы	6
11	Модульна контрольна робота	10
	Разом за семестр	72

9. Індивідуальні завдання
комплексний стилістичний аналіз тексту

10. Методи навчання
пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, метод проблемного викладу, інтерактивні методи

11. Методи контролю
поточний контроль (оцінювання усних і письмових відповідей на практичних заняттях, тестування), оцінка за ІНДЗ; підсумковий тест.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування, самостійна робота, МКР									Сума
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль №2				100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Програма навчальної дисципліни.
2. Робоча програма навчальної дисципліни.
3. Плани практичних занять.
4. Контрольні завдання (МКР).
5. Індивідуальні завдання.
6. Збірники вправ.
7. Методичні рекомендації до самостійної роботи.
8. Методичні рекомендації до індивідуальної роботи.

14. Рекомендована література

Базова

1. Стилистика русского языка /Под ред. Н.М. Шанского. – М.,1989.
2. Кожина М.Н. Стилистика русского языка. – М., 1993.
3. Бельчиков Ю.А. Стилистика и культура речи. – М., 2000.
4. Солганик Г.А. Стилистика текста: Учебное пособие. – М.: Наук, 2002.
5. Кожина М.Н. Стилистика русского языка. – М., 1977. –С.7-26.
6. Барлас Л.Г. Русский язык. Стилистика. – М., 1978. –С. 3-36.
7. Купина Н.А., Михайлова О.А. Основы стилистики и культуры речи. Практикум для студентов-филологов. – М.: Флинта, Наука, 2004.
8. Григорьева О.Н. Стилистика русского языка. – М., 2000.

Допоміжна

1. Вежбицкая А. Язык. Культура. Познание. – М.,1996.
2. Земская Е.А. Предисловие к сб. Русский язык конца XX столетия (1985-1995). –М., 1996.
3. Иконников С.Н. Стилистика в курсе русского языка. – М.,1979.
4. Иконников С.Н. Стилистический анализ текста. – К., 1982. – С.3-9.
5. Чижова Т.И. Основы обучения стилистики в средней школе. – С.6-10.
6. Виноградов В.В. О задачах стилистики // Избранные труды. – М., 1980. – С.3-7.
7. Виноградов В.В. О теории художественной речи. – М., 1971.
8. Гвоздев А.Н. Очерки по стилистике русского языка. - М., 1965. Проблемы грамматической стилистики. – Р.- на Дону, 1997. – Вып. 1.
9. Современный толковый словарь русского языка /Под ред. С.А. Кузнецова. – С. -Петербург, 2001.
- 10.Костомаров В.Г. Языковой вкус эпохи. – М., 1994.
- 11.Костомаров В.Г. Русский язык на газетной полосе. – М., 1971.
- 12.Кожин А.Н., Крылов О.А. и др. Функциональные типы русской речи. – М.,1982.
- 13.Лаптева О.А. Русский разговорный синтаксис. – М., 1976.
- 14.Лотман Ю.М. Стилистический анализ текста. – М., 1978.
- 15.Сиротинина О.Б. Современная разговорная речь. – М., 1974.

16. Телия В.Н. Механизмы экспрессивной окраски языковых единиц // Человеческий фактор в языке. Языковые механизмы экспрессивности. – М., 1991.

Збірники вправ

1. Сборник упражнений по стилистике русского языка / Под ред. Панфилова А.К. – М., 1989.
2. Дроняева Т.С. Стилистика современного русского языка: Практикум. – М., 2003.

15. Інформаційні ресурси

Кабінет кафедри загального мовознавства, слов'янських мов та світової літератури (м. Ізмаїл, вул. Репіна, 12, каб. 308)

Бібліотеки

Читальний зал Ізмаїльського державного гуманітарного університету (м. Ізмаїл, проспект Миру, 9)

Бібліотека Ізмаїльського державного гуманітарного університету (м. Ізмаїл, вул. Репіна, 12)

Ізмаїльська центральна міська бібліотека ім. І.П.Котляревського (м. Ізмаїл, вул. Адм. Холостякова, 41)

Інтернет-ресурси (пошукові системи)

www.rambler.ru, www.aport.ru, www.google.com, www.ya.ru, www.altavista.com, www.au.ru, www.yahoo.com, www.list.ru, www.mail.ru, www.spylog.ru, www.ukr.net.

Освітні електронні ресурси

<http://www.9151394.ru/> - Информационные и коммуникационные технологии в обучении

<http://www.ug.ru/> - «Учительская газета»

[http://schools.techno.ru/](http://schools techno.ru/) - образовательный сервер «Школы в Интернет»

<http://all.edu.ru/> - Все образование Интернета

Международная ассоциация преподавателей русского языка и литературы

<http://www.mapryal.org/>

Русский филологический портал <http://www.philology.ru/default.htm>

Русский язык и культура речи

http://www.sibupk.nsk.su/Public/Chairs/c_foreign/Russian/kr_rus.htm#4

Самый полный словарь сокращений русского языка <http://www.sokr.ru/>

Словарь русских фамилий <http://www.rusfam.ru/>

Толковый словарь русского языка <http://www.megakm.ru/ojigov/>

Основные правила грамматики русского языка

http://www.ipmce.su/~lib/osn_prav.html

Толковый словарь В.И. Даля <http://www.slova.ru/>

Русские словари. Служба русского языка <http://www.slovari.ru/lang/ru/>

Словарь-справочник русского языка <http://slovar.boom.ru/>

Знаете слово? <http://mech.math.msu.su/~apentus/znaete/>

Дистанционная поддержка учителей-словесников

http://www.ipk.edu.yar.ru/resource/distant/russian_language/index3.htm

Культура письменной речи <http://likbez.h1.ru/>

Русское слово <http://www.rusword.com.ua>

VII. Доповнення та зміни, внесені до робочої програми в 2019 / 2020 н.р.¹

I. Опис дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній рівень	Навчальне навантаження з дисципліни	
		Денна	Заочна
Вибіркова	Галузь знань: <u>01 Освіта</u> (шифр, назва)	Лекції:	
Кількість кредитів: 4		22	-
Модулів: 1	Спеціальності: 014 Середня освіта (Мова і література (російська))	26	
Загальна кількість годин: 120		Лабораторні заняття:	
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: 4-ий		0	-
Семестр: VII – VIII		Консультації:	
Тижневе навантаження (год.): - аудиторне: 3 - самостійна робота: 5		0	-
Мова навчання: російська		Самостійна робота:	
	Освітній ступінь: бакалавр	72	
		Співвідношення аудиторних годин і годин СРС:	
		40 x 60	
		Форма підсумкового контролю: залік	

¹ Доповнення та зміни до робочої програми додаються на окремому аркуші, затверджуються на засіданні кафедри на початку навчального року

5.3. Критерії оцінювання знань студентів.

Рівні навчальних досягнень	100-бальна шкала	Критерії оцінювання навчальних досягнень	
		Теоретична підготовка	Практична підготовка
		Студент	
Відмінний	100...90	вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань	може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань
Достатній	89...70	вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці	за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання
Задовільний	69...51	володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу	має елементарні, нестійкі навички виконання завдань
Незадовільний	50...26	має фрагментарні знання (менше половини) при незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані вміння та навички; під час відповіді допущено суттєві помилки	планує та виконує частину завдання за допомогою викладача
Неприйнятний	25...1	студент не володіє навчальним матеріалом	виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача

Доповнення та зміни, внесені до робочої програми у 2019-2020 н.р., розглянуто та затверджено на засіданні кафедри загального мовознавства, слов'янських мов та світової літератури (протокол № 1 від 29. серпня 2019 року).

Завідувач кафедри

проф. Шевчук Т.С.